

Preliminär utgåva

DOMSTOLENS DOM (tionde avdelningen)

den 27 februari 2025 (*)

” Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer – Direktiv 2001/55/EG – Artiklarna 8 och 11 – Genomförandebeslut (EU) 2022/382 – En person har ansökt om uppehållstillstånd i syfte att beviljas tillfälligt skydd i fler än en medlemsstat – Prövning av den senast ingivna ansökan – Rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol ”

I mål C-753/23 [Krasiliva](i),

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen, Republiken Tjeckien) genom beslut av den 30 november 2023, som inkom till EU-domstolen den 7 december 2023, i målet

A.N.

mot

Ministerstvo vnitra,

meddelar

DOMSTOLEN (tionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. Gratsias, ordföranden på den fjärde avdelningen I. Jarukaitis och domaren Z. Csehi (referent),

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, A. Edelmannová och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Greklands regering, genom G. Karipsiadis och T. Papadopoulou, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom A. Azéma, A. Katsimerou och M. Salyková, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 8.1 och artikel 11 i rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 2001, s. 12) samt av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de

grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan den ukrainska medborgaren A.N. och Ministerstvo vnitra (inrikesministeriet, Republiken Tjeckien) angående beviljande av uppehållstillstånd inom ramen för det tillfälliga skydd som föreskrivs i direktiv 2001/55.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 2001/55

- 3 I artikel 1 i direktiv 2001/55 föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att fastställa miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer från tredje land vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta.”

- 4 I artikel 5.1–5.3 i direktiv 2001/55 föreskrivs följande:

”1. Rådet skall genom ett beslut som fattats med kvalificerad majoritet, på förslag av kommissionen, som även skall pröva varje begäran från en medlemsstat om att kommissionen skall lägga fram ett förslag för rådet, fastställa huruvida det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer.

2. Kommissionens förslag skall åtminstone innehålla följande:

- a) En redogörelse för vilka grupper av personer som kommer att omfattas av det tillfälliga skyddet.
- b) En uppgift om vid vilken tidpunkt det tillfälliga skyddet börjar gälla.
- c) En uppskattning av omfattningen av de fördrivna personernas förflyttningar.

3. Rådets beslut skall leda till att tillfälligt skydd för de fördrivna personer som avses i beslutet införs i samtliga medlemsstater i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv. Det skall åtminstone innehålla följande:

- a) En redogörelse för vilka grupper av personer som kommer att omfattas av det tillfälliga skyddet.
- b) En uppgift om vid vilken tidpunkt det tillfälliga skyddet börjar gälla.
- c) Uppgifter från medlemsstaterna om deras mottagningskapacitet.
- d) Uppgifter från kommissionen, [Förenta nationernas flyktingkommissariat (UNHCR)] och andra relevanta internationella organisationer.”

- 5 I artikel 8 i direktiv 2001/55 föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall besluta om de åtgärder som behövs för att personer som åtnjuter tillfälligt skydd skall få uppehållstillstånd under hela den tid som det tillfälliga skyddet varar. Handlingar eller andra motsvarande bevis skall utfärdas i detta syfte.

2. Oberoende av giltighetstiden för de uppehållstillstånd som anges i punkt 1 får medlemsstaterna inte ge personer med tillfälligt skydd mindre förmånlig behandling än den som föreskrivs i artiklarna 9–16.

3. Medlemsstaterna skall vid behov ge personer som skall tillåtas resa in på deras territorium för att få tillfälligt skydd all hjälp som behövs för att få nödvändiga viseringar, däribland transitviseringar. Formaliteterna skall begränsas i största möjliga utsträckning med hänsyn till det brådskande läget. Viseringar bör vara kostnadsfria eller så billiga som möjligt.”

6 I artikel 11 i direktiv 2001/55 föreskrivs följande:

”En medlemsstat skall ta tillbaka en person som fått tillfälligt skydd på dess territorium om personen vistas eller försöker resa in utan tillåtelse på en annan medlemsstats territorium under den period som omfattas av det rådsbeslut som avses i artikel 5. Medlemsstaterna får på grundval av ett bilateralt avtal besluta att denna artikel inte skall tillämpas.”

7 I artikel 28 i direktiv 2001/55 regleras de fall då medlemsstaterna får undanta personer som omfattas av detta direktiv från tillfälligt skydd, i direktivets mening.

8 Artikel 29 i direktiv 2001/55 har följande lydelse:

”Personer som har nekats tillfälligt skydd eller familjeåterförening i en medlemsstat skall ha rätt att ansöka om rättslig prövning i den berörda medlemsstaten.”

Genomförandebeslut (EU) 2022/382

9 I skälen 15 och 16 i rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 2022, s. 1) anges följande:

”(15) Det noteras att medlemsstaterna i ett uttalande har enats om att de inte kommer att tillämpa artikel 11 i direktiv [2001/55].

(16) Tillfälligt skydd är det lämpligaste instrumentet i den rådande situationen. Med tanke på den extraordinära och exceptionella situationen, inbegripet Ryska federationens militära invasion av Ukraina och omfattningen av den massiva tillströmningens av fördrivna personer, bör tillfälligt skydd göra det möjligt för dem att i hela [Europeiska] unionen åtnjuta harmoniserade rättigheter som erbjuder en tillräcklig skyddsnivå. Ett införande av tillfälligt skydd förväntas också gynna medlemsstaterna, eftersom de rättigheter som följer med tillfälligt skydd begränsar fördrivna personers behov av att omedelbart söka internationellt skydd och därmed risken för att deras asylsystem överbelastas, då formaliteterna minimeras på grund av situationens akuta karaktär. Eftersom ukrainska medborgare omfattas av viseringsfrihet har de dessutom rätt att röra sig fritt inom unionen under en 90-dagarsperiod efter att ha rest in på territoriet. På grundval av detta kan de välja i vilken medlemsstat de vill åtnjuta de rättigheter som är knutna till tillfälligt skydd och ansluta sig till sina familjer och vänner i de betydande diasporanätverk som existerar runt om i unionen. Detta kommer i praktiken att underlätta en balans mellan medlemsstaters insatser och därigenom minska trycket på de nationella mottagningssystemen. När en medlemsstat har utfärdat ett uppehållstillstånd i enlighet med direktiv [2001/55] bör den person som åtnjuter tillfälligt skydd, även om personen har rätt att resa inom unionen i 90 dagar under en 180-dagarsperiod, kunna utöva de rättigheter som härrör från tillfälligt skydd enbart i den medlemsstat som utfärdade uppehållstillståndet. Detta bör inte påverka en medlemsstats möjlighet att när som helst besluta att utfärda uppehållstillstånd till personer som åtnjuter tillfälligt skydd enligt detta beslut.”

10 I artikel 1 i genomförandebeslut 2022/382 föreskrivs följande:

”Härmed fastställs att det föreligger massiv tillströmning till unionen av fördrivna personer som har tvingats lämna Ukraina till följd av en väpnad konflikt.”

11 Artikel 2.1 a i genomförandebeslut 2022/382 har följande lydelse:

”Detta beslut är tillämpligt på följande kategorier av personer som fördrivits från Ukraina den 24 februari 2022 eller senare till följd av de ryska väpnade styrkornas militära invasion som inleddes den dagen:

a) Ukrainska medborgare bosatta i Ukraina före den 24 februari 2022.”

Tjeckisk rätt

Lag nr 221/2003 om tillfälligt skydd för utlänningar

12 Direktiv 2001/55 införlivades med tjeckisk rätt genom zákon č. 221/2003 Sb. o dočasné ochraně cizinců (lag nr 221/2003 om tillfälligt skydd för utlänningar) (nedan kallad lag 221/2003).

13 I 1 § ("Lagens innehåll") i lag nr 221/2003 föreskrivs följande:

"1. Denna lag innehåller bestämmelser om följande:

- a) Villkoren för utlänningars inresa till och vistelse i Tjeckien i syfte att de ska beviljas tillfälligt skydd samt för deras utresa från [Tjeckien].
- b) Förfarandet för beviljande eller återkallande av uppehållstillstånd som utfärdats för beviljande av tillfälligt skydd i Tjeckien (nedan kallat uppehållstillstånd med tillfälligt skydd).

..."

Den så kallade Ukraina-lagen

14 I 2 § i zákon č. 65/2022 Sb. o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (lag nr 65/2022 om vissa åtgärder i samband med den väpnade konflikt på Ukrainas territorium som orsakats av invasionen av trupper från Ryska federationen, i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad Ukraina-lagen), föreskrivs följande: "Med tillfälligt skydd avses rätten att vistas i Tjeckien med stöd av [lag 221/2003]".

15 I § 4 ("Förfarande för beviljande av tillfälligt skydd") i Ukraina-lagen föreskrivs följande i punkt 3:

"Om inte annat föreskrivs i denna lag, ska i fråga om beviljande av tillfälligt skydd enligt denna lag gälla vad som är föreskrivet om detta i [lag 221/2003]."

16 I 80 § punkterna 1–4 i Ukraina-lagen föreskrivs följande:

"1. En ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd kan inte tas upp till prövning

- a) om den inte har ingetts personligen,
- b) om den har ingetts av en utlänning som inte anges i 3 §,
- c) om den har ingetts av en utlänning som har ansökt om tillfälligt skydd eller internationellt skydd i en annan EU-medlemsstat,
- d) om den har ingetts av en utlänning som har beviljats tillfälligt skydd eller internationellt skydd i en annan EU-medlemsstat, eller
- e) om den har ingetts av en utlänning som är EU-medborgare, av en utlänning som är medborgare i en stat som är ansluten till ett internationellt avtal med EU som ger utlänningen en rätt till fri rörlighet motsvarande den som gäller för EU-medborgare eller av en utlänning som är medborgare i en stat som är ansluten till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet [av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3)].

2. Om förutsättningarna för upptagande till prövning inte är uppfyllda, ska inrikesministeriet eller polismyndigheten avvisa utlänningens ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och i avviseringsbeslutet ange skälen till att ansökan inte kan tas upp till prövning. Ett sådant beslut kan inte överklagas till domstol."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

17 Den 15 juli 2022 reste A.N., som är ukrainsk medborgare, in i unionen. Den 19 juli 2022 ansökte hon om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Tyskland. Två månader senare, den 20 september 2022, ingav hon en liknande ansökan i Republiken Tjeckien. Inrikesministeriet avvisade hennes ansökan och angav som skäl för beslutet bland annat att hon hade ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i en annan

medlemsstat.

- 18 A.N. överklagade avvisningsbeslutet till Městský soud v Praze (Stadsdomstolen i Prag, Republiken Tjeckien) (nedan kallad Stadsdomstolen). Stadsdomstolen fann i sin dom inledningsvis att den var behörig att pröva A.N:s överklagande, oberoende av den omständigheten att det i Ukraina-lagen anges att ett beslut att avvisa en ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd inte kan överklagas till domstol. Den fann att en rätt till domstolsprövning av ett sådant beslut följer av artikel 29 i direktiv 2001/55, jämförd med artikel 47 i stadgan.
- 19 Stadsdomstolen konstaterade därefter dels att A.N. visserligen hade gett in en ansökan om tillfälligt skydd i Tyskland, men att hon ännu inte hade beviljats sådant skydd, dels att det i direktiv 2001/55 inte föreskrivs att en ansökan om tillfälligt skydd får avvisas av det skälet att en sådan ansökan tidigare har getts in i en annan medlemsstat. Stadsdomstolen anförde i detta avseende att skälen för att neka en person tillfälligt skydd anges uttömmande i artikel 28 i direktiv 2001/55, vilket enligt nämnda domstol innebär att Ukraina-lagen inte kan anses vara förenlig med unionsrätten. Av nu redovisade skäl biföll Stadsdomstolen A.N:s överklagande och upphävde inrikesministeriets beslut samt återförvisade ärendet till inrikesministeriet.
- 20 Inrikesministeriet överklagade Stadsdomstolens dom till den hänskjutande domstolen i förevarande mål, Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen, Tjeckien). Till stöd för sitt överklagande anförde ministeriet bland annat följande. Om en person har ansökt om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i en medlemsstat, ankommer det på denna medlemsstat att fatta beslut om ansökan. En person kan nämligen inte omfattas av tillfälligt skydd i fler än en medlemsstat. Ett fall som det nu aktuella omfattas därmed inte av tillämpningsområdet för artikel 28 i direktiv 2001/55. Den bestämmelse i Ukraina-lagen som föreskriver att en ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som den som getts in av A.N. ska avvisas gäller för situationer som inte regleras av direktivet.
- 21 Det är mot den nu angivna bakgrunden som Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) har beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
 - ”1. Utgör artikel 8.1 i [direktiv 2001/55], med beaktande även av en överenskommelse mellan medlemsstaterna om att inte tillämpa artikel 11 i detta direktiv, hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska avvisas om utlänningsen har ansökt om eller redan har fått sådant uppehållstillstånd i en annan medlemsstat?
 2. Har en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt [direktiv 2001/55] rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, i den mening som avses i artikel 47 i [stadgan], mot en medlemsstats beslut att inte bevilja uppehållstillstånd, i den mening som avses i artikel 8.1 i [direktiv 2001/55]?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 22 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 8.1 i direktiv 2001/55 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt genomförandebeslut 2022/382 inte ska beviljas uppehållstillstånd enligt nämnda bestämmelse om han eller hon redan har ansökt om sådant uppehållstillstånd i en annan medlemsstat. Den hänskjutande domstolen vill i detta sammanhang dessutom få klarhet i vilken räckvidd den av medlemsstaterna, i samband med antagandet av genomförandebeslut 2022/382, ingångna överenskommelsen om att inte tillämpa artikel 11 direktiv 2001/55 har.
- 23 EU-domstolen gör i denna del följande bedömning. Av artikel 8.1 i direktiv 2001/55 framgår att medlemsstaterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att personer som omfattas av tillfälligt skydd ska få uppehållstillstånd under hela den tid som det tillfälliga skyddet varar. Av bestämmelsen framgår även att en person som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska förses med någon form av bevis som utvisar att utlänningsen har beviljats ett sådant uppehållstillstånd.
- 24 Syftet med direktiv 2001/55 är enligt artikel 1 att fastställa miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer från tredjeland vilka inte kan återvända till sitt ursprungsland och att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (dom av

den 19 december 2024, Kaduna, C-244/24 och C-290/24, EU:C:2024:1038, punkt 81).

- 25 Enligt artikel 5 i direktiv 2001/55 ska förekomsten av en massiv tillströmning av fördrivna personer fastställas genom ett beslut av rådet som antas med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Ett sådant beslut ska bland annat grunda sig på en bedömning av läget och av omfattningen av fördrivna personers förflyttningar samt på en bedömning av om det är lämpligt att införa tillfälligt skydd, med hänsyn till möjligheterna att erbjuda katastrofbistånd och göra brådskande insatser på plats eller huruvida det är otillräckligt med sådana åtgärder. Detta beslut får till följd att det tillfälliga skyddet genomförs i samtliga medlemsstater med avseende på de däri beskrivna särskilda grupperna av personer, från den dag som fastställs i beslutet (dom av den 19 december 2024, Kaduna, C-244/24 och C-290/24, EU:C:2024:1038, punkt 83).
- 26 Med stöd av artikel 5 i direktiv 2001/55 antog rådet den 4 mars 2022 genomförandebeslut 2022/382, där det konstaterades att det förelåg en massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina. Ikraftträdandet av detta genomförandebeslut, vilket skedde samma dag, fick således till följd att det från och med detta datum infördes ett obligatoriskt tillfälligt skydd till förmån för de personkategorier som anges i artikel 2 i genomförandebeslutet, bland annat för ukrainska medborgare som var bosatta i Ukraina före den 24 februari 2022 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 december 2024, Kaduna, C-244/24 och C-290/24, EU:C:2024:1038, punkt 84).
- 27 Det framgår dessutom av skäl 16 i genomförandebeslut 2022/382 att ukrainska medborgare omfattas av viseringsfrihet och därmed har rätt att röra sig fritt inom unionen under en 90-dagarsperiod efter att ha rest in på territoriet samt att de kan de välja i vilken medlemsstat de vill åtnjuta de rättigheter som är knutna till det tillfälliga skyddet.
- 28 Mot bakgrund av det nu redovisade konstaterar EU-domstolen att personer som tillhör någon av de i artikel 2 i genomförandebeslut 2022/382 angivna personkategorierna har rätt att vända sig till myndigheterna i valfri medlemsstat för att erhålla ett uppehållstillstånd av det slag som avses i artikel 8.1 i direktiv 2001/55.
- 29 Detta innebär i sin tur följande. Om en person som omfattas av tillfälligt skydd har ansökt om uppehållstillstånd med stöd av artikel 8.1 i direktiv 2001/55 i en medlemsstat (A), men ännu inte har fått sådant uppehållstillstånd i den staten, och personen därefter beger sig till en annan medlemsstat (B) och ger in en motsvarande uppehållstillståndsansökan där, så har medlemsstat B inte rätt att avvisa denna ansökan enbart av det skälet att den berörda personen redan har ansökt om uppehållstillstånd i medlemsstat A. Det ankommer således i ett sådant fall på medlemsstat B att i sak pröva den där ingivna uppehållstillståndsansökan.
- 30 Det är dock tillåtet för myndigheterna i en medlemsstat att i samband med prövningen av en sådan ansökan kontrollera huruvida de personer som ansöker om ett uppehållstillstånd av det slag som avses i artikel 8.1 i direktiv 2001/55 tillhör någon av de i artikel 2 i genomförandebeslut 2022/382 angivna personkategorierna och omfattas av tillfälligt skydd samt huruvida de redan har fått uppehållstillstånd i en annan medlemsstat.
- 31 Vad vidare gäller den i skäl 15 i genomförandebeslut 2022/382 nämnda förklaringen från medlemsstaterna om att inte tillämpa artikel 11 i direktiv 2001/55 och frågan vilken betydelse den har för svaret på den första tolkningsfrågan, vilket den hänskjutande domstolen också vill få klarhet i, ska följande påpekas. Enligt artikel 11 i direktiv 2001/55 ska en medlemsstat återta en person som fått tillfälligt skydd där, om han eller hon utan tillstånd vistas eller försöker resa in i en annan medlemsstat under den tid det tillfälliga skyddet gäller.
- 32 Såsom framgår av den nyss nämnda förklaringen från medlemsstaterna är denna bestämmelse dock inte tillämplig på personer som har rätt till tillfälligt skydd och omfattas av tillämpningsområdet för genomförandebeslut 2022/382. Vidare framgår av skäl 16 i genomförandebeslut 2022/382 att eftersom ukrainska medborgare omfattas av viseringsfrihet har de rätt att röra sig fritt inom unionen under en 90-dagarsperiod efter att ha rest in på territoriet, detta bland annat för att de ska kunna välja i vilken medlemsstat de vill göra gällande de rättigheter som är knutna till det tillfälliga skyddet. Artikel 11 i direktiv 2001/55 är således inte relevant för svaret på den första tolkningsfrågan.
- 33 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 8.1 i direktiv 2001/55 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt genomförandebeslut 2022/382 inte ska beviljas uppehållstillstånd i ett fall där personen redan har ansökt om men ännu inte beviljats uppehållstillstånd i en annan medlemsstat.

Den andra frågan

- 34 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 8.1 i direktiv 2001/55, jämförd med artikel 47 i stadgan, ska tolkas på så sätt att en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt detta direktiv har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol mot ett beslut att avvisa en ansökan om uppehållstillstånd av det slag som avses i artikel 8 i direktivet.
- 35 EU-domstolen gör i denna del följande bedömning. Av fast rättspraxis framgår att erkännandet av rätten till ett effektivt rättsmedel, i den mening som avses i artikel 47 i stadgan, i ett enskilt fall förutsätter att den som åberopar rätten till ett effektivt rättsmedel gör gällande fri- och rättigheter som garanteras i unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2024, *protectus*, C-185/23, EU:C:2024:657, punkt 71).
- 36 Såsom anförts ovan i punkterna 23–26 medför rådets beslut, som antagits med stöd av artikel 5 i direktiv 2001/55, att det tillfälliga skyddet genomförs i samtliga medlemsstater med avseende på de i beslutet beskrivna särskilda grupperna av personer. Av artikel 8.1 i direktiv 2001/55 framgår att medlemsstaterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att personer som omfattas av tillfälligt skydd ska få uppehållstillstånd under hela den tid som det tillfälliga skyddet varar och att förse personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd med någon form av bevis som utvisar att de har beviljats ett sådant uppehållstillstånd. Dessa personers rätt att få uppehållstillstånd och att föras med någon form av bevis om uppehållstillstånd utgör därmed en rättighet som garanteras i unionens rättsordning.
- 37 Det anförda innebär att artikel 47 i stadgan kräver att en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt direktiv 2001/55 har tillgång till ett effektivt rättsmedel inför en domstol mot ett beslut om att avvisa hans eller hennes ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt artikel 8.1 i direktivet.
- 38 Det ska i detta sammanhang erinras om att artikel 47 i stadgan stadfäster principen om ett effektivt domstolsskydd. Denna artikel är tillräcklig i sig och behöver inte tydliggöras genom unionsrättsliga eller nationella bestämmelser för att enskilda rättssubjekt ska ges en rättighet som kan åberopas som sådan. Det kan således inte förhålla sig annorlunda med artikel 8.1 i direktiv 2001/55 (se, analogt, dom av den 4 oktober 2024, *Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky*, C-406/22, EU:C:2024:841, punkt 86 och där angiven rättspraxis).
- 39 Den omständigheten att det enda som uttryckligen anges i artikel 29 i direktiv 2001/55 är att personer som har nekats tillfälligt skydd eller familjeåterförening i en medlemsstat ska ha tillgång till rättsmedel vid domstol i den berörda medlemsstaten föranleder inte någon annan tolkning än den nu angivna. Såsom framgår av det i punkterna 35–38 ovan redovisade kan denna bestämmelse inte motsatsvis ges den innebörden att det endast är de i bestämmelsen angivna personerna som ska ha tillgång till sådana rättsmedel.
- 40 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 8.1 i direktiv 2001/55, jämförd med artikel 47 i stadgan, ska tolkas på så sätt att en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt detta direktiv har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol mot ett beslut att avvisa en ansökan om uppehållstillstånd av det slag som avses i artikel 8 i direktivet.

Rättegångskostnader

- 41 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tionde avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 8.1 i rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta**

ska tolkas på följande sätt:

Denna bestämmelse utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en person som omfattas av tillfälligt skydd enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs inte ska beviljas uppehållstillstånd i ett fall där personen redan har ansökt om men ännu inte beviljats uppehållstillstånd i en annan medlemsstat.

- 2) Artikel 8.1 i direktiv 2001/55, jämförd med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,**

ska tolkas på följande sätt:

En person som omfattas av tillfälligt skydd enligt detta direktiv har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol mot ett beslut att avvisa en ansökan om uppehållstillstånd av det slag som avses i artikel 8 i direktivet.

Underskrifter

* Rättegångsspråk: tjeckiska.

i Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.